

EU-parlamentarikern Cecilia Wikström om Brexit-förhandlingarna

Cecilia Wikström, Liberalerna. EU-parlamentariker.

FOTO: KIRSTY WIGGLESWORTH

Det är därför av yttersta vikt att vi vid Brexitförhandlingarnas slut får på plats ett gediget avtal som garanterar de berörda medborgarna samma rättigheter som de har i dag.

Efter Brexit-omröstningen har antalet framställningar till Europaparlamentet från Storbritannien fördubblats.

FOTO: FREDRIK PERSSON / TT

Djävulen sitter i detaljerna

Strax före årsskiftet nåddes en överenskommelse mellan EU och Storbritannien om att fortsätta till fas två i Brexitförhandlingarna. EU-institutionernas oeftergivliga krav under den första fasen av förhandlingarna var att säkerställa rättigheterna för de cirka tre miljoner EU-medborgare som i dag bor i Storbritannien och för de cirka 1,2 miljoner briter som bor i andra EU-länder.

Precis som Irlands premiärminister Leo Varadkar sa i december, så är överenskommelsen inte slutet, utan bara slutet på början av processen. Detta gäller även frågan om hur rättigheterna för alla de närmare fem miljoner berörda medborgarna ska säkerställas. Även om överenskommelsen gav svar på ett antal centrala punkter, så som att Storbritannien har accepterat att alla relevanta rättigheter som EU-medlemskapet innebär ska skyddas i det slutgiltiga avtalet, och att den för Europaparlamentet väldigt viktiga punkten om att även barn till EU-medborgare som föds först efter utträdet ändå ska få samma rättigheter som de barn som föds före utträdet, så återstår många klagoranden om vad detta ska innebära i praktiken. Det blev extra tydligt på den utfrågning som utskottet för framställningar, där jag är ordförande, nyligen arrangerade i Europaparlamentet.

Alla EU-medborgare har rätt att bo, studera, forska och arbeta i vilket EU-land man vill, bara man kan försörja sig efter tre månaders vistelse i landet. Som ordför-

Vi måste visa att EU är en union för alla människor, oaktat kön eller funktionshinder, och samhällets svagaste grupper får inte komma i kläm.

rande för utskottet för framställningar kämpar jag målmedvetet för att alla medborgare som har tagit del av denna frihet, genom att ha flyttat tvärs över den brittiska kanalen, måste känna sig trygga med att de livsval de gjort kommer att vara säkrade också när Brexit är ett faktum.

Efter Brexit-omröstningen har antalet framställningar till Europaparlamentet från Storbritannien fördubblats och de brev som jag som utskottets ordförande tar del av vittnar om en växande oro inför framtiden. Denna måste vi ta på största allvar.

Det är därför av yttersta vikt att vi vid Brexitförhandlingarnas slut får på plats ett gediget avtal som garanterar de berörda medborgarna samma rättigheter som de har i dag. De måste kunna fortsätta sina liv i det land där de valt att bo också efter Brexit. Ett av de problem som återstår att lösa är hur vi ska kunna garantera skydd för de EU-medborgare som faller utanför direktivet om Unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt

att fritt röra sig och uppehålla sig inom en medlemsstats territorium, som nu används som definition för vilka individer som kan garanteras uppehållstillstånd i Storbritannien efter Brexit.

Så som utkastet till avtalet ser ut är definition avsevärt smalare än den som gäller i dag och skulle innebära att särskilt utsatta grupper, så som personer som vårdar sina gamla föräldrar eller sina barn riskerar att hamna i kläm när Storbritannien lämnar EU. En överväldigande majoritet av dessa är kvinnor, människor med funktionshinder och studenter utan heltäckande sjukvårdsförsäkring. Alla dessa personer kommer förmodligen att tvingas att lämna Storbritannien, trots att de har levt lagligt där under lång tid.

Det här är ett avsteg från EU:s regler, eftersom den fria rörligheten är en av hörnstenarna i EU:s fördrag. Direktivet begränsar och beskriver dessa rättigheter, men det uttömmar dem inte. Vi måste därför försäkra oss om att alla individer som i dag är skyddade under fördraget fortsätter att vara det också efter Brexit, även om de faller utanför definitionen av arbetare enligt det ovan nämnda direktivet. Vi måste visa att EU är en union för alla människor, oaktat kön eller funktionshinder, och samhällets svagaste grupper får inte komma i kläm. Dessa människors utsatthet är något som jag kommer ta upp med EU:s chefsförhandlare Michel Barnier vid vårt nästa möte och det är en fråga

som mitt utskott kommer att följa mycket noga.

Att göra EU-medborgares rätt att lagligt leva i Storbritannien villkorat av antingen arbete, självförsörjning eller familjerelationer kommer sannolikt att bidra till könsbaserade orättvisor och innebära en risk för otrygghet för kvinnliga EU-medborgare med låga inkomster och små barn att förlora sin rätt att stanna i Storbritannien efter landets utträde ur unionen. Jag kommer därför att kräva att kommissionen utvärderar det slutgiltiga avtalet också ur ett genusperspektiv innan Storbritanniens utträde, för att försäkra oss om avtalet inte slår hårdare mot kvinnor, som i praktiken ofta är de som gör obetalda men socialt viktiga uppgifter, som att ta hand om gamla eller sjuka anhöriga.

En annan av grunderna till många oro är den brittiska regeringens oklara och motsägelsefulla uttalanden, som ofta går stick i stäv med vad som officiellt har diskuterats under förhandlingarna. Theresa May och hennes kollegors hantering av situationen inger dessvärre inget förtroende, vilket de framställningar vi fått in vittnar om. EU-medborgare i Storbritannien är starkt överrepresenterade i jämförelse med framställningar från briter som bor i ett annat EU-land. Det gör det viktigt att EU kan garantera att Storbritanniens regering faktiskt kommer att införa reglerna kring lagligt uppehåll i Storbritannien enligt de bestämmelser som man

Endast genom att sätta medborgarna först kan vi få ett godtagbart resultat i slutet av processen. Jag kommer inte att ge mig med mindre.

gemensamt beslutat om. Här måste EU särskilt kunna garantera att Storbritannien inte använder sig av några egenkomponerade tröskelvärden för att definiera varken antalet timmar eller månadsinkomst för att räknas som arbetare. De regler som har fastslagits av Europadomstolen måste gälla i Storbritannien även efter utträdet. Annars riskerar ett ännu större antal medborgare att tvingas lämna landet efter Brexit, trots att de enligt överenskommelsen ser ut att ha rätt att stanna.

Endast genom att sätta medborgarna först kan vi få ett godtagbart resultat i slutet av processen. Jag kommer inte att ge mig med mindre. EU är en union byggd på grundläggande värden och värderingar och det är allas vårt ansvar att försäkra att alla medborgare kan behålla de rättigheter de en gång har erhållit som EU-medborgare, både under förhandlingarna kring Storbritanniens utträde och efter att Brexit blivit ett faktum.

Cecilia Wikström

Liberalerna, Europaparlamentariker

Säg vad du tycker!

Mejla din debattartikel till: debatt@na.se

Debatt finns även på: na.se/asikt/debatt

Debattartiklar ska undertecknas med namn. Skriv gärna i följande längder: cirka 3 500, 2 600, 1 300 eller 900 tecken inklusive blanksteg. Namn, adress och en kort personlig presentation ska medfölja.

Vi förbehåller oss rätten att redigera inläggen. I övrigt gäller samma regelverk som för annat insänt material.

DEBATTEN
FORTSÄTTER PÅ
NA.SE